

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
мультидисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 18

20-21 квітня 2023 р.

ISSN 2786-6823 (print)

Тернопіль, Україна –
Переворськ, Польща
2023

УДК 001 (063)

«Світ наукових досліджень. Випуск 18»: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 20-21 квітня 2023 р.) / [редкол.: О. Патряк та ін.]; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. – 286 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 18», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко Анастасія Юрійвна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ;

Яценко Василь Миколайович, кандидат педагогічних наук;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363 e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО «Наукова спільнота» 2023

© Автори статей 2023

Гадяк Соломія Богданівна, Гадяк Ірина Василівна
**ДОСЛІДЖЕННЯ МІСЦЕВОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ КАШЛЮ У ДІТЕЙ.....247**

*Демченко Вікторія Олександрівна, Демченко Валерій Олегович,
Лакрарі Ель Мехді* **ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
РИНКУ УКРАЇНИ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.....249**

Литвиненко Ольга Веніамінівна
**ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ, ЯКІ
ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ
РОЗЛАДАХ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ.....252**

Ветеринарні науки

Карчевська Тетяна Миколаївна **ВИВЧЕННЯ ЕТІОЛОГІЧНОЇ
СТРУКТУРИ ТА ЕПІЗООТОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ
ЗА ЛЕПТОСПИРОЗУ СОБАК.....255**

Сільськогосподарські науки

*Опара Віктор Олексійович, Попсуй В'ячеслав Васильович,
Корж Ольга Василівна, Рубцов Ігор Олександрович*
**ВПЛИВ КОМПЛЕКСНОЇ ФІТОБІОТИЧНОЇ КОРМОВОЇ
ДОБАВКИ РОСЛИННИХ ОЛІЙ НА ПРОДУКТИВНІ І
ФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ.....258**

*Опара Віктор Олексійович, Попсуй В'ячеслав Васильович,
Корж Ольга Василівна, Рубцов Ігор Олександрович*
**ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ І РОЗВИТКУ РЕМОНТНИХ
ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ
ПОРОДИ НА ЧЕРНІГІВЩИНІ.....262**

Присяний Сергій Борисович **ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ
МАТКИ ТІЛЬНИХ КОРІВ ЧОРНО-РЯБОЇ
ПОРОДИ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ.....264**

Проведено моніторинг продуктового асортименту 20 аптечних закладів м. Івано-Франківськ на прикладі муколітичних лікарських засобів для лікування кашлю у дітей. Встановлено, що найбільш доступними препаратами даної групи є Амброксол та Ацетилцистеїн.

Список використаних джерел:

1. О. Р. Левицька, Г. Д. Гасюк, І. В. Любінська. Дослідження місцевого ринку лікарських засобів для лікування хронічного обструктивного бронхіту. *Фармацевтичний журнал*. 1, 2009. С. 27-31.
2. Державний реєстр лікарських засобів України / МОЗ України, 2023. URL: <http://www.drlz.com.ua/>.
3. Державний формуляр лікарських засобів. Випуск чотирнадцятий. МОЗ України, 2022. К. : ДП «Державний фармакологічний центр». URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20170403_363.html

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Демченко Вікторія Олександрівна

*кандидат фармацевтичних наук, Запорізький державний
медико-фармацевтичний університет
ORCID: 0000-0001-9117-0467*

Демченко Валерій Олегович

*кандидат фармацевтичних наук, Запорізький державний
медико-фармацевтичний університет
ORCID: 0000-0001-5142-6296*

Лакрарі Ель Мехді

*студент, Запорізький державний
медико-фармацевтичний університет*

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4498/>

Позбутися болю і запалення – нагальна проблема людства. Важливе місце в лікуванні цих процесів займають нестероїдні протизапальні лікарські засоби (НПЗЛЗ), які належать до найбільш вживаних препаратів у світі [1, 2].

Ця група препаратів є унікальною, тому що вона поєднує протизапальні, анагетичні, жарознижуючі й антитромботичні властивості, що дозволяє впливати на характерні симптоми. Через це НПЗЛЗ вже понад 100 років широко використовуються як у ревматології, так і в кардіології, неврології, онкології тощо [3].

З кінця XX століття і дотепер відмічається тенденція до збільшення вживання НПЗЛЗ у 2-3 рази кожні 10 років. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), близько 20% населення нашої планети регулярно їх приймають, при цьому переважає безконтрольне (безрецептурне) їх застосування. Лише 1/3 пацієнтів застосовує їх за призначенням лікаря [2, 4].

В арсеналі сучасних лікарів і фармацевтів всього світу – величезна кількість ефективних НПЗЛЗ, проте їм всім властиві загальні побічні ефекти. Навіть нетривале застосування НПЗЛЗ може спричинити розвиток побічних ефектів загалом у 25% випадків, а у 5% хворих побічні ефекти можуть бути серйозною загрозою для життя [5].

Використання НПЗЛЗ зумовлює актуальність своєчасного і оптимального забезпечення хворих ефективними лікарськими препаратами (ЛП) із хорошим профілем безпеки. У зв'язку з цим інформація щодо формування необхідного асортименту зазначених препаратів, представлених на фармацевтичному ринку є необхідною як для фахівців, так і для кінцевих споживачів.

Тому, метою дослідження стало проведення комплексного аналізу українського ринку НПЗЛЗ.

У роботі були застосовані наступні методи дослідження: системний, порівняння, вимірювання, аналізу, синтезу, методи моніторингу, логічного узагальнення та групування.

Для оцінки ситуації на ринку були проведені дослідження асортименту НПЗЛЗ відповідно до АТС-класифікації з використанням контент-аналізу даних Державного реєстру лікарських засобів України станом на квітень 2023 р. [6, 7].

Встановлено, що на українському фармацевтичному ринку зареєстровано 360 торгових найменувань НПЗЛЗ (монокомпонентні препарати) у 1008 пропозиціях на основі 30 діючих речовин. Найбільша кількість торгових найменувань припадає на *Ібупрофен* – 67 торгових найменувань у 178 пропозиціях, що складає 18,61% та 17,66% відповідно. Друге місце займає *Диклофенак* – 60 торгових найменувань у 170 пропозиціях (16,67% та 16,87% відповідно). На третьому місці посів *Мелоксикам* з 36 торговими найменуваннями у 102 пропозиціях, що складає 10,00% та 10,12% відповідно.

У результаті аналізу НПЗЛЗ відповідно до хімічних груп було встановлено, що найбільшу частку даного сегменту займають похідні пропіонової кислоти (*Ібупрофен*, *Напроксен*, *Кетопрофен*, *Флурбіпрофен*, *Дексипрофен*, *Декскетопрофен*), яка становить 33%. На другому місці посіли препарати, похідні оцетової кислоти і споріднених сполук (*Індометацин*, *Диклофенак*, *Етодолак*, *Кеторолак*, *Ацеклофенак*, *Амтолметин гуацил*) з 24%. Третє місце займають препарати, які віднесені до групи оксикамів (*Піроксикам*, *Теноксикам*, *Лорноксикам*, *Мелоксикам*) з 13% відповідно.

Як свідчать результати дослідження, НПЗЛЗ представлені значною різноманітністю лікарських форм, де більшу частину (64%) серед них займають тверді лікарські форми. Аналіз показав, що НПЗЛЗ представлені у 19 лікарських формах, серед яких найбільшу частку складають таблетки – 42%, розчини для ін'єкцій займають 19% номенклатури, капсули – 12%.

Необхідно відзначити, що 38% НПЗЛЗ відпускаються без рецепта лікаря, а на більшість їх асортименту (62%) споживачі повинні отримати рецепт лікаря.

Аналізуючи фірмову структуру даного сегменту ринку, було встановлено що НПЗЛЗ постачаються на український фармацевтичний ринок з 30 країн світу. Разом з тим, в Україні виробляється 412 (40,87%) досліджуваних препаратів з урахуванням усіх лікарських форм, а 596 (59,13%) НПЗЛЗ представлені закордонними виробниками.

Найбільша кількість препаратів, зареєстрованих в Україні, представлена країнами Європи, що у сукупності складає 36,90 % загального асортименту. Достатньо велику частку займають препарати індійського виробництва, що становить 10,52% та Туреччини (6,55%).

Україна займає перше місце серед країн-виробників НПЗЛЗ на вітчизняному ринку, де 28 українських виробників випускають препарати досліджуваної групи на основі лише 20 діючих речовин. Тобто, ЛП з *Етодолаком*, *Ацеклофенаком*, *Амтолметин гуацилом*, *Теноксикамом*, *Лорноксикамом*, *Рофекоксибом*, *Парекоксибом*, *Набуметоном*, *Авокадо и соевою олією*, *необмилюваною* та *Фенілбутазоном* відсутні, що становить 33,33% від загальної кількості діючих речовин НПЗЛЗ, зареєстрованих на ринку України.

Лідерами на ринку серед українських виробників є ТОВ "Фармацевтична компанія "Здоров'я" (м. Харків) з 79 пропозиціями НПЗЛЗ (19,17%), ПАТ «Фармак» (м. Київ) та ПрАТ "Лекхім-Харків" (м. Харків) мають по 40 пропозицій (9,71%) і ПрАТ «ФФ «Дарниця» (м. Київ) виробляє 35 пропозицій (8,51%).

Отримані результати дослідження можуть послужити створенню вдосконаленої системи забезпечення населення України ефективними НПЗЛЗ, раціонального їх використання та виявленню перспективних напрямків українського виробництва в даному сегменті ринку. Щодо подальших досліджень, потрібно провести аналіз цінової кон'юнктури фармацевтичного ринку України НПЗЛЗ, що дозволить визначити доступність їх для споживачів в період воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Панчишин Ю. М. Нестероїдні протизапальні препарати: відомі і нові проблеми. *Раціональна фармакотерапія*. 2014. № 4(33). С. 14-18.
2. Яковлева Л. В. Дослідження асортименту групи лікарських засобів НПЗЗ на фармацевтичному ринку в Україні за період 2014-2018 років. *Фармацевтичний журнал*. 2019. № 4. С. 41-51. http://nbuv.gov.ua/UJRN/pharmazh_2019_4_7
3. Іваніцька Л. М. Побічні ефекти нестероїдних протизапальних препаратів та місце диклофенаку. *Біль. Суглоби. Хребет*. 2018. №3, Т.8. <http://www.mif-ua.com/archive/article/46659>
4. Бобрук В.П. Благун О.Д. Маркетингові дослідження фармацевтичного ринку нестероїдних протизапальних лікарських засобів Вінниччини. *Фармацевтичний часопис*. 2015. № 1. С. 80-84.

5. Яковлева, Л. В. Тітова А. А. Аналіз асортименту НПЗЗ на фармацевтичному ринку України, їх об'ємів споживання, доступності та наявності в міжнародних та вітчизняних медико-технологічних документах протягом 2014-2018 років. *Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації* : матеріали наук.-практ. internet-конф., 22-23 жовт. 2019. Харків : НФаУ, 2019. С. 160-168.
6. Компендіум – лікарські препарати. URL : <https://compendium.com.ua/uk/>
7. Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drlz.com.ua/>

ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РОЗЛАДАХ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ

Литвиненко Ольга Веніамінівна

кандидат фармацевтичних наук, доцент,

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4479/>

Фітотерапія, або лікування лікарськими засобами рослинного походження – один з важливих напрямів терапії, широко вживаний при лікуванні різних захворювань. Фітотерапію використовують і як самостійний вид лікування, і як допоміжний у комплексі з іншими лікарськими засобами. Особливе місце вона займає у комплексі лікувально-профілактичних заходів у гастроентерологічній практиці, зокрема, у відновлювальний період і для профілактики рецидивів при їх хронічному перебігу [1].

Сьогодні захворювання органів травлення за поширеністю займають друге місце серед найбільш серйозних проблем сучасної системи охорони здоров'я в цілому світі поруч з серцево-судинними та онкологічними хворобами та потребують особливої уваги у зв'язку зі збільшенням кількості гастроентерологічних хворих. Функціональні розлади шлунково-кишкового тракту – одна з розповсюджених патологій органів травлення [2].

У зв'язку з цим своєчасне і оптимальне забезпечення хворих ефективними лікарськими препаратами для лікування дисфункцій шлунково-кишкового тракту та вивчення сегменту лікарських засобів рослинного походження (ЛЗРП) даної фармакотерапевтичної групи на фармацевтичному ринку України є актуальним.

Проаналізувавши інформаційні джерела [3, 4, 5], вдалося сформувати асортиментну групу сегменту ЛЗРП для лікування функціональних розладів шлунково-кишкового тракту, які зареєстровані в Україні.